

Raadsvoorstel

Onderwerp: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland

Datum collegevergadering	8 oktober 2024	Ambtenaar	S. de Groot
Zaaknummer	1772651	Telefoon	0653236412
Portefeuillehouder(s)	F.C. Dales	E-mailadres	sdegroot@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het college toestemming te verlenen voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland.

Samenvatting

Op 1 november 2011 is de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland (GR VRK) in werking getreden. Daarna is de gemeenschappelijke regeling meermaals gewijzigd, het laatst per 1 januari 2019. Er zijn verschillende aanleidingen om de nu geldende regeling van 2019 weer aan te passen, onder andere:

- A. De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in 2022. De bedoeling van deze wijziging is om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten.
- B. De wens om de stemverhouding in het Algemeen Bestuur (AB) te wijzigen vanwege een veranderd inzicht in de interpretatie van artikel 14 Wgr.
- C. De wens om na onderbrenging van Veilig Thuis bij de VRK de governance hierop aan te passen, door toevoeging van een derde bestuurscommissie.

Een wijziging van een gemeenschappelijke regeling komt tot stand door een eensluidend besluit van de betrokken colleges in Kennemerland. Voor de vaststelling heeft het college toestemming nodig van de raad. In maart 2024 heeft de raad reeds een zienswijze afgegeven.

Inleiding

In 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Uiterlijk 1 juli 2024 moesten de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen (GR-en) hierop zijn aangepast, zo ook de GR van Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). De VRK heeft dit moment tevens gebruikt om andere

wijzigingen door te voeren, zoals een gewijzigde stemverhouding in het Algemeen Bestuur (AB). De gemeenteraden zijn vanaf november 2022 meegenomen in de voorgenomen wijzigingen en konden ook hun input kenbaar maken. Dit resultaat is op 9 november 2023 aan het AB van de VRK toegestuurd. In vervolg hierop heeft de VRK eind december 2023 een voorstel gestuurd aan de colleges voor de wijziging van de GR VRK. De raad heeft in de vergadering van 27 maart jl haar zienswijze hierop kenbaar gemaakt en toegestuurd aan de VRK.

De bestudering en verwerking van deze zienswijzen heeft nog enige tijd gevergd van de VRK. Dit is waarom de deadline van 1 juli 2024 niet is behaald. Nu ligt het definitieve voorstel voor om vast te stellen.

Een wijziging van een gemeenschappelijke regeling komt tot stand door een eensluidend besluit van de betrokken colleges. Voor de vaststelling heeft het college toestemming nodig van de raad. Dit raadsvoorstel vraagt de raad om toestemming te verlenen tot het vaststellen van de gewijzigde GR.

Beoogd doel en effect van het besluit

Met het besluit kan het college de gewijzigde GR van de VRK vaststellen. Daarmee is de GR conform de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd en kan het doel van de wijziging van de wet worden behaald, het meer democratisch maken van besturen van de gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast is na vaststelling de stemverhouding gewijzigd en krijgt de nieuwe vormgeving van de bestuurscommissies (3 in plaats van 2) een plaats.

Argumenten

In de bijlagen vindt u de brief van de VRK aan het college, de was/wordt-tabel van de GR en de geconsolideerde versie van de GR. De drie documenten bevatten een nadere toelichting op de voorgestelde wijzigingen. In een eerder stadium heeft de raad al een overwegend positieve zienswijze afgegeven. Nu de verwerking van alle zienswijzen heeft geleid tot de definitieve versie in de bijlage is het tijd voor de vaststelling.

Wijzigingen na zienswijzetract

Door de gemeenteraden zijn er opmerkingen geplaatst bij artikel 16 en artikel 42, wijzigingen naar aanleiding hiervan zijn opgenomen in de was/wordt lijst in de bijlage. Ten opzichte van de conceptversie die bij de gemeenteraden heeft voorgelegd is het volgende gewijzigd in artikel 42. De tekst "De ontwerpbegroting is voorzien van een behoorlijke toelichting" blijft gehandhaafd. Verder is de toelichting op de totstandkoming van de begroting bij artikel 42 gewijzigd. De gemeenteraad van Velsen heeft ook een zienswijze afgegeven op dit artikel, door een omissie staat dit alleen niet vermeld in de aanbiedingsbrief.

In de bijgevoegde brief benadrukt het bestuur van de VRK nog dat vaststelling van de begroting voor het zomerreces de vaste intentie is, omdat hierin het belang van gemeenten en van de VRK zelf wordt gezien. Dit is ook altijd de praktijk geweest. Het verzoek om dit zo ook vast te leggen in de GR, zou niet in overeenstemming zijn met de wettelijke regeling, waarbij de wetgever nu juist termijnen heeft veranderd met de intentie de gemeenteraden beter in positie te brengen. Verder zal het algemeen bestuur, dat bestaat uit burgemeesters, dus voorzitters van de gemeenteraad, er uiteraard op toezien dat er in geen enkele situatie een zienswijzetermin wordt vastgesteld die grotendeels in het (zomer)reces valt.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

GEMEENTE VELSEN

In 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Doel hiervan was om het besturen van de gemeenschappelijke regelingen meer democratisch te maken. Dit heeft geleid tot de volgende wijzigingen, mede naar aanleiding van de input die gemeenteraden daarin zelf hebben geleverd in een memo ten behoeve een regionale raadsledenavond op 15 november 2023.

- Artikel 10: over de gevallen waarin een zienswijze moet worden gevraagd aan gemeenteraden, te weten bij belangrijke uitbreiding van formatie of taken van de VRK, of indien drie gemeenteraden of drie AB-leden daarom verzoeken.
- Artikel 11: voorstel over de invulling van de wijze waarop burgers worden betrokken bij de taken van de VRK. Gezien de grote variëteit aan taken van de VRK, met heel verschillende soorten effecten voor burgers, wordt voorgesteld keuzes daarin door het bestuur van de VRK zelf te laten maken.
- Artikel 12: een regeling voor evaluatie. Voorgesteld wordt de regeling eenmaal per vier jaar op doelmatigheid te laten evalueren door het AB, waarbij gemeenteraden onderwerpen kunnen aandragen. Voorgesteld wordt te komen tot een meer algemene formulering van de plicht tot evalueren, om zo in de loop van de tijd de manier van uitvoering te kunnen wijzigen. Voor de eerstkomende tijd kan worden aangesloten bij de wens van sommige gemeenteraden om een evaluatie op te pakken in het derde jaar van een raadsperiode.
- Artikel 17: er is een lid toegevoegd over de invulling van de actieve informatieplicht. Ook in dit artikel is gezocht naar een meer algemene formulering, om in de loop van de tijd te kunnen onderzoeken welke vormen van informatievoorziening het best bevallen. Bij veranderingen van techniek of prioriteiten kunnen de wensen en mogelijkheden in de loop van de tijd veranderen. Daarnaast is in alle artikelen toegevoegd dat ook de bestuurscommissies invulling dienen te geven aan de plicht om gevraagd en ongevraagd informatie te delen met colleges en gemeenteraden. Aan bestuurscommissies worden bevoegdheden van het Algemeen Bestuur overgedragen, daarbij past ook de verplichting tot het informeren en verantwoorden.
- Artikel 18: een 'verplichte' jaarlijkse informatiebijeenkomst voor raden is geschrapt in de regeling, dit is in de loop van de jaren gebleken niet per se de gewenste en meest effectieve vorm te zijn waarin raden geïnformeerd willen worden. Dat neemt niet weg dat ad hoc nog steeds informatieavonden georganiseerd kunnen worden, fysiek of digitaal.
- Artikel 42: de nieuwe wettelijke termijnen voor de zienswijze op de programmabegroting zijn benoemd. Ook is expliciet benoemd dat de zienswijzen worden gevoegd bij de ontwerpbegroting die naar het AB gaat, samen met een reactie van het DB op die zienswijzen (wat overigens al staande praktijk is bij de VRK)
- Artikel 45: voorgesteld wordt ervoor te zorgen dat gemeenteraden tijdig over het ontwerpjaarverslag beschikken, zodat deze informatie kan worden betrokken bij hun zienswijze op de programmabegroting. Nu nog wordt separaat ook een zienswijze op het jaarverslag gevraagd, maar dit past niet goed in de systematiek van de wet. De termijn om de programmabegroting vast te stellen is verlengd om de raden meer tijd te geven. Maar de termijn waarop het AB het jaarverslag moet vaststellen blijft 15 juli. Daarom wordt voorgesteld niet langer separaat een zienswijze op het jaarverslag te vereisen.
- Artikel 47: ook bestuursrapportages zullen ter informatie naar gemeenteraden worden gestuurd.
- Artikel 49 en 50: de regeling moet een en ander regelen over het vermogen van de gemeenschappelijke regeling bij uittreding van een lid. Bij de VRK is dat alleen mogelijk als de wetgever tot een andere regio-indeling van Veiligheidsregio's en GGD'en komt. De wijziging van de Wgr is een goede aanleiding om de teksten over toe- en uittreding te regelen op een wijze die beter past bij de wettelijke situatie. En daar tevens een globale regeling over de effecten van een eventuele uittreding voor het vermogen aan toe te voegen.

Wijziging stemverhoudingen AB

Deze wijziging heeft betrekking op artikel 16. Daarin is als nieuwe hoofdregel opgenomen dat alle gemeenten één stem hebben in het algemeen bestuur. Het oude lid 3 is vervangen door lid 3 tot en met 5. Met de wijziging hebben de drie AB-leden die ook lid zijn van het DB (burgemeesters van Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen) samen geen meerderheid (qua aantal stemmen) meer in het algemeen bestuur. Hiermee wordt de positie van het algemeen bestuur versterkt. Wel wordt onderkend dat de financiële inbreng van de drie genoemde gemeenten zeer groot is (samen ca $\frac{3}{4}$ van de begroting). Dit vraagt in de weging van belangen om een speciale regeling

voor besluiten met een financieel karakter. Daarom wordt gekozen voor een systeem dat deze gemeenten de mogelijkheid geeft aan de 'noodrem' te trekken. Om daarbij niet te veel af te wijken van de huidige verdeling van belangen, geldt een voorstel alleen als verworpen als twee van de vertegenwoordigers van de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen tegenstemmen. Het gebruik van het instrument zal ingebed moeten zijn in een zorgvuldige procedure, waarin het algemeen bestuur uiteindelijk toch unaniem of bij meerderheid van stemmen tot een besluit moet komen. Het algemeen bestuur ontkomt er tenslotte niet aan toch een sluitende begroting vast te moeten stellen. Voor een uitwerking van zo'n procedure is een GR echter niet geschikt, dit zal daarom worden geregeld in het reglement van het algemeen bestuur.

Aanpassing governance in verband met Veilig Thuis

In de afgelopen jaren was het gebruikelijk onderwerpen die lagen op het grensvlak van maatschappelijke zorg en veiligheid te behandelen in de twee bestuurscommissies van de VRK. In de loop van de tijd heeft de VRK op dat terrein steeds meer taken gekregen, waarbij de onderbrenging van Veilig Thuis per 2020 het meest in het oog springt.

Verantwoordelijkheden op het vlak van Maatschappelijke Zorg zijn meestal belegd bij portefeuillehouders Sociaal Domein, en in veel gemeenten is dat een ander dan de portefeuillehouder Volksgezondheid, die lid is van de bestuurscommissie PG&MZ. De portefeuillehouders Sociaal Domein hebben daardoor nu geen rol bij het reilen en zeilen van de VRK. Intussen brengt de financiering van de taken op het grensvlak van zorg en veiligheid wel bestuurlijke keuzes en dilemma's met zich mee. Die keuzes moeten binnen de gemeentelijke prioriteiten passen, sporen met afspraken met partners, en tegelijk moeten deze keuzes passen binnen de kaders van de bedrijfsvoering van de VRK.

Om ervoor te zorgen dat die keuzes op beheersmatig goed blijven kloppen, en tegelijk ook om te bewerkstelligen dat de portefeuillehouders Sociaal Domein betrokken worden bij de VRK en zo hun verantwoordelijk (kunnen) dragen voor de besluiten over de betrokken taken, is het als oplossing gezien een nieuwe bestuurscommissie te vormen. Voor de helderheid moet de structuur hiervan overeenkomen met de bestuurscommissies voor de GGD-taken (zie PG&MZ) en met die voor de veiligheidstaken (BCOV). Dit betekent onder meer dat aan de nieuwe commissie bestuurstaken worden gedelegeerd, want de commissies zijn meer dan alleen een adviserend orgaan voor het AB. De Wet gemeenschappelijke regelingen kent slechts als beperking dat een commissie geen begroting en het jaarverslag kan vaststellen. In de GR is echter wel ingebouwd dat de bestuurscommissies een advies dienen te geven over de ontwerpbegroting.

Het Algemeen Bestuur is in principe zelf bevoegd bestuurscommissies in te stellen (op basis van artikel 15 van de GR). Bij de VRK is het echter gebruikelijk dat de bestuurscommissies in de gemeenschappelijke regeling staan benoemd.

Met het ontstaan van nog een bestuurscommissie bij de VRK wordt het steeds belangrijker de verantwoordelijkheid van de bestuurscommissie scherp te formuleren, zodat helder is dat de bestuurscommissie sturende bevoegdheden heeft en daarmee ook verantwoording moet afleggen over haar besluiten en over de adviezen die zijn gegeven aan het Algemeen Bestuur. Dit zal in een reglement nader worden vastgelegd.

Uit de wens een nieuwe bestuurscommissie in te stellen volgen deze wijzigingen:

- Artikel 7, lid 4: benoemen taak Veilig Thuis als taak van VRK
- Artikel 20: benoemen van de drie 'verplichte' bestuurscommissies
- Artikel 30: regelt dat ook een lid van de derde commissie een DB-lid aanwijst
- Artikel 31, 32 en 34: tekstuele wijziging vanwege de derde commissie.

Overige wijzigingen

Een aantal wijzigingen heeft een andere achtergrond dan bovengenoemd.

- Artikel 7 lid 3: benoemen van de taken Gemeentelijke lijkshouw en Hygiënisch woningtoezicht als taken van de VRK/GGD. De GGD voert deze taken al sinds jaar en dag uit voor de gemeenten, maar de juridische basis is niet goed geregeld en dit kan leiden tot discussies over

bevoegdheden en fiscale aspecten. Benoemen van de taak leidt als zodanig niet tot wijziging van financiële afspraken tussen GGD en gemeenten.

- Artikel 8: de toepassing van dit artikel wordt nader toegelicht, om misverstanden te voorkomen.
- Artikel 40 lid 1: kleine wijziging van de tekst over benoeming van de directie, om de tekst in overeenstemming te brengen met wetgeving.
- Artikel 43: een nadere bepaling over zienswijze bij begrotingswijzigingen, om te voorkomen dat er onduidelijkheid ontstaat over collegebevoegdheden binnen een gemeente.
- Artikel 44: het woord 'inwonerbijdrage' wordt vervangen door 'bijdrage', omdat de regel ook geldt voor andere bijdragen van gemeenten. Verder wordt bevoorschotting per kwartaal vervangen door bevoorschotting per maand, conform de staande praktijk.
- Artikel 48: de VRK heeft inmiddels een eigen archiefverordening opgesteld, waardoor het niet langer nodig is te verwijzen naar de regeling van de gemeente Haarlem.
- Artikel 54: de regeling noemde nog een artikel in de Wet gemeenschappelijke regelingen dat niet langer bestaat en bevatte ook een aantal dubbelingen. Deze zijn geschrapt.

Alternatieven

Geen alternatieven overwogen

Risico's

Op dit moment zijn er geen risico's verbonden aan dit besluit

Programma

-
- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
  - Wet Veiligheidsregio's
  - Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland
  - Collegebesluit Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland 13-02-2024
  - Raadsbesluit Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland 27-03-2024

Participatie en inspraak

In november 2022 heeft het bestuur van de VRK besloten via de griffies aan gemeenteraden te vragen welke kaders gemeenteraden willen meegeven voor de wijziging van de regeling. De griffies en gemeenteraden van alle regiogemeenten zijn in het eerste half jaar van 2023 aan de slag gegaan met de gewijzigde Wgr en meer concreet met de gewenste effecten daarvan voor de Gemeenschappelijke Regeling van de VRK.

- Op woensdag 14 juni 2023 kreeg de gemeenteraad van Velsen de gelegenheid om een reactie mee te geven aan de burgemeester. De reacties van de alle raden zijn verwerkt in een gespreksmemo.
- Op 9 november 2023 hebben de gemeenteraden aan het Algemeen Bestuur een memo toegestuurd over de reacties van gemeenteraden op kaders voor een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling VRK.
- Op 15 november 2023 een regionale raadsledenavond gehouden, waarin leden van het Dagelijks Bestuur VRK in gesprek zijn gegaan met raadsleden over de voorzet van de gemeenteraden.

GEMEENTE VELSEN

- De gemeenteraad van Velsen is per brief van 21 december 2023 gevraagd om een zienswijze af te geven met betrekking tot de concept wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland. Op 27 maart 2024 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over deze zienswijze (zie bijlage).

Financiële consequenties

Het besluit heeft voor de gemeente op dit moment geen financiële gevolgen.

Uitvoering van besluit

Het bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland zal worden geïnformeerd over het genomen besluit.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Concept Raadsbesluit Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

-
- Raadsbesluit Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland – zienswijze 27 maart 2024
  - Brief Voorstel wijziging GR aan de colleges
  - Geconsolideerde versie GR
  - Was/wordt lijst wijziging GR

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

De burgemeester,

D. Veurink

F.C. Dales

